

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat elnökségének álláspontja

a szakirányú középfokú képzés létrehozandó rendszeréről és tantárgyi programjáról

Az EMMI Köznevelésért felelős Államtitkárságának tájékoztatója szerint 2016. szeptember 1-től három új elnevezésű iskolatípust vezetnek be a gazdaság igényei kiszolgálásának és a duális képzés erősítésének céljával. A szakmai órakeret növelése a közismereti tárgyak rovására történik, úgy, hogy a kötelező érettségi tárgyak órakerete nem csökken.

Az érettségi kötelező tárgyai között nem szerepel választható természettudományi tantárgy, és az összevont természetismereti érettségi javaslatát is elutasították. A közismereti tárgyak keretének csökkentése tehát a természettudományi tantárgyakat sújtja. A döntéssel tovább súlyosbodnak a széles rétegeket jellemző természettudományi analfabetizmus következményei, csökken az esély a harmonikus természeti környezetért cselekvésre kész, felkészült állampolgárok körének növelésére.

A tervezet indoklás nélkül sorolja osztályokba az egyes szakmai képzéseket, amelyek oktatási programjában legfeljebb egyetlen természettudományos tárgyat hagy meg. Hol kizárólagosan a kémiát, hol a fizikát, stb. fogják tanítani. A meghagyott egyetlen tárgy oktatása önmagában, az általános természettudományi alapok elsajátítása nélkül, az eddigieknél sokkal rosszabb hatásfokú lesz. Két szakmai csoportban pedig teljesen megszüntetik a természettudományi képzést.

A szakgimnáziumi kerettantervek tervezett átalakítása eltorlaszolja a felsőoktatási, elsősorban az egyetemi képzés szélesebb szakmai spektrumába történő sikeres bekapcsolódás útját. A szakirány mentén is kényszerpályaként a duális képzésre korlátozza a felsőfokú továbbtanulást. A nemzeti veszteség várható súlyosságát annak a számtalan mérnöknek és természettudósnak a példája jelzi, akik a múltban technikusai képzést követően lettek nemzetközileg elismert mesterei tudományuknak.

Nyilvánvaló, hogy a természettudományi tárgyak tanárai is kárvallottjai lesznek az átalakításnak. Az általában két természettudományi szakos tanárok, elveszítvén egyik szakuk tanítását, kötelező óraszámukat vagy más tanártársuk helyébe lépve vagy az eddiginél is több intézményben tanítva tudják majd teljesíteni. Két intézményi kategóriában pedig minden természettudományi tanárt feleslegesnek minősítenek. Mindhárom intézménytípusban egyenként legalább félezer állami intézmény található, az intézkedéssel ezernél több fizikatanári álláshelyet kérdőjeleznek meg.

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat elnöksége a természettudományos kultúra terjesztésének, a fizika tanításának támogatásában 125 éve végzett munkánk egyik fontos területeként tekint a szakirányú középfokú oktatásra. Sérelmezzük, hogy az Oktatási Kerekasztal szakmai csoportjaiba delegált szakértőinket nem vonták be sem az átalakítási tervezet előkészítésébe, sem az új szakképzési kerettantervek kidolgozásába. **Egyetértünk a Magyar Földrajzi Társaság felhívásával és támogatjuk tagjaink szándékát az interneten szerveződő petíció aláírására.**

Igényeljük, hogy a Köznevelésért felelős Államtitkárság partnerként működjön együtt szakértőinkkel. Tegye lehetővé, hogy érdemben tájékoztathassák a fizikatanári közösséget az átalakítások háttéréről és érdemben képviselhessék tagjaink véleményét. Konkrétan kezdeményezzük, hogy az EMMI Köznevelésért felelős Államtitkársága

- bocsássa szakmai vitára a középfokú szakképző tanintézmények tanulóinak természettudományi készségfejlesztésére vonatkozó koncepcióját és indokolja meg, hogy e

koncepciót miért szolgálná optimálisan a szigorú tantárgyi leszűkítésű intézményi kategóriák bevezetése,

- kérjen szakvéleményt az elkészítendő szakképzési kerettantervekről a természettudományi szaktanárok szervezeteitől, egyben biztosítson fórumot a természettudományi tanároknak a gazdaság képviselőivel folytatandó párbeszédére,
- mutassa be, hogyan biztosítják a tanulók érdeklődésének életkori változása, képességeik eltérő ütemű kibontakozása következtében indokolttá váló intézményváltást,
- adjon a tanulóknak, családjaiknak és a felkészítő tanároknak világos információt az új intézménytípusokban megszerzett képesítést követő továbbtanulási lehetőségekről,
- deklarálja, hogy az átalakítás nem jár a természettudományi szaktanári kar létszámának csökkentésével, amely területen valójában egyre nagyobb a tanárhiány.

2016. április 25.

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat elnöksége

Zoltán Fodor
elnök